

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Viesītes transports"

Reģistrācijas Nr. 55403015481

Juridiskā adrese: Smilšu iela 39, Viesīte, Jēkabpils novads, LV-5237

Tālr.65245284, 26595335, e-mail: viesitestransports@inbox.lv

APSTIPRINĀTA
SIA "Viesītes transports"
2023.gada 12. aprīlis
Dalībnieku sapulces
(protokols Nr. _____)

APSTIPRINĀTA
SIA "Viesītes transports"
Valdes loceklis K.Puriņš
2023.gada 28. marts

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Viesītes transports" Risku pārvaldības un iekšējās kontroles politika

*Izdota saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 66.panta trešo daļu, 107.panta otrās daļas 12.punktu,
Ministru kabineta 2017.gada 17.oktobra noteikumu Nr.630 "Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskās personas institūcijā" 8.punktu*

I. Vispārīgie noteikumi

1. Risku pārvaldības un iekšējās kontroles politikas (turpmāk - Politika) mērķis ir noteikt vispārējās un vienotas prasības, principus risku vadībai un atbildības sadalījumu par risku vadību sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Viesītes transports" (turpmāk – Sabiedrība) atbilstoši tiesību aktiem un labas korporatīvās pārvaldības praksei.
2. Politika ir saistoša visiem Sabiedrībā nodarbinātajiem (valsts amatpersonām, darbiniekiem) un saskaņā ar to darbojas ikviens Sabiedrības risku vadības procesā iesaistītais nodarbinātais.
3. Politikas uzdevums ir noteikt iekšējās kontroles sistēmas pamatprasības un tās izveidošanas, uzraudzības un uzlabošanas kārtību Sabiedrībā.
4. Iekšējās kontroles sistēmas pamatprasības:
 - 4.1. efektīva, lietderīga un ekonomiska Sabiedrības darbība atbilstoši tās kompetencei, izvirzītajiem mērķiem, uzdevumiem un pieejamajiem resursiem;

- 4.2. Sabiedrības darbība sabiedrības interesēs, nodrošinot labu pārvaldību;
 - 4.3. iespējamo korupcijas un interešu konflikta izveidošanās risku novēršana;
 - 4.4. aizsargā Sabiedrības nodarbinātos;
 - 4.5. mantas un finanšu līdzekļu izšķērdēšanas, neefektīvas un nelietderīgas izmantošanas novēršana;
 - 4.6. pieļauto kļūdu savlaicīga identificēšana un novēršana un nepieciešamo uzlabojumu veikšana;
 - 4.7. savlaicīgas ticamas finanšu vai vadības informācijas iegūšana un aizsardzība pret informācijas neatļautu izpaušanu.
5. Lai nodrošinātu Iekšējās kontroles pamatprasību izpildi, iekšējās kontroles sistēmas izveidošana, uzraudzība un uzlabošana tiek īstenota, paredzot nepieciešamo risku vadības, uzraudzības, kontroles un pārvaldības pasākumu kopumu.
 6. Detalizētu risku vadības procesa norisi, pienākumus un atbildības sadalījumu nosaka Sabiedrības iekšējos tiesību aktos.

7. Politikā lietotie termini:

Risks - iespējams notikums, kas var negatīvi ietekmēt Sabiedrības darbību kopumā, Sabiedrības mērķu sasniegšanu vai pakalpojumu sniegšanu un efektīvi īstenot stratēģiju.

Risku vadība – nepārtraukts process, Sabiedrības pasākumu kopums, kas ietver sevī tādu darbību veikšanu kā risku identificēšanu, risku izvērtēšanu, risku vadības paņēmieni izvēli, ieviešanu un uzraudzību, kurus atbilstoši izpildot, tiek nodrošināta ne tikai riskantāko procesu un darbību savlaicīga identificēšana, bet arī iespēja Sabiedrībai nelabvēlīgo faktoru un arī iespējamo risku samazināšana līdz pieļaujamajam līmenim, tādējādi veicinot Sabiedrības izvirzīto mērķu sasniegšanu.

Risku vadības sistēma - pasākumu kopums ar kuriem identificē, analizē un kontrolē iespējamus riskus.

Riska cēloņi - notikumi, apstākļi vai darbības, kuras palielina iespējamo riska varbūtību un ietekmi.

Risku identificēšana - darbības, kuru rezultātā tiek noteikti iespējamie riski, kas var kavēt vai apdraudēt Sabiedrības mērķu sasniegšanu.

Risku novērtēšana - identificēto iespējamie risku iestāšanās varbūtības un ietekmes uz Sabiedrības mērķu sasniegšanu noteikšana.

Riska varbūtība - riska ar negatīvām sekām iestāšanās iespējamība, kas tiek izteikta noteiktās skaitliskās vienībās un ko novērtē noteiktā laika periodā.

Riska ietekme – iespējamā riska novērtējums pēc noteiktas risku ietekmes skalas, kas atspoguļo materializējušos riska ietekmi uz Sabiedrības mērķu sasniegšanu un uzdevumu efektīvu izpildi.

Riska mazināšana - atbilstoša darbības veikšana, lai novērstu risku vai mazinātu tā ietekmi.

Riska vērtība - riska iestāšanās varbūtības un riska ietekmes reizinājums.

Risku reģistrs - dokuments, kurā tiek uzkrāta informācija par identificētajiem riskiem, to novērtējumiem, esošajām un plānotajām kontrolēm un šo kontroļu ieviešanas procesu.

Identificēts risks - risks, kura ietekme, vērtība un varbūtība fiksēta risku reģistrā.

Īstenojies risks - viens vai vairāki notikumi ar negatīvām sekām vai būtisku negatīvu seku varbūtību attiecībā uz Sabiedrības funkciju izpildi.

Korupcijas risks - varbūtība, ka kāds no Sabiedrībā nodarbinātajiem rīkosies savu vai citas personas personisko vai mantisko interešu labā, gūstot sev vai nodrošinot citām personām nepiederošus labumus un nodarot kaitējumu Sabiedrībai.

Procesa īpašnieks - Sabiedrības nodarbinātais, kura kompetencē un atbildībā ir kāda kompleksa procesa īstenošana, kas nodrošina Sabiedrības funkciju izpildi (piemēram, valde, darbinieks).

Procesa īpašnieks ir atbildīgs par tā kompetencē esošo risku vadīšanu, risku identificēšanas un novērtēšanas vai pārvērtēšanas iniciēšanu.

Riska īpašnieks - Sabiedrības nodarbinātais, kura pienākumu izpildi ietekmē iespējamais risks vai kura rīcība var radīt vai veicināt iespējamo risku un kura kompetencē ir iespējamā riska kontroles pasākumu īstenošana.

Risku klasificēšana - iespējamo risku iedalīšana grupās pēc riska prioritātes līmeņa.

Riska kontroles pasākums - riska vadīšanas paņēmieni, darbības, kas ir vērstas uz riska iestāšanās varbūtības un/vai ietekmes mazināšanu.

II. Iekšējā kontroles sistēma

8. Iekšējās kontroles sistēma sastāv no šādiem savstarpēji saistītiem elementiem:
 - 8.1. Sabiedrības darbības plānošana;
 - 8.2. kontroles vides izveidošana;
 - 8.3. risku noteikšana, analīze un novērtēšana;
 - 8.4. kontroles pasākumu īstenošana;
 - 8.5. informācijas un saziņas nodrošināšana;
 - 8.6. uzraudzība.
9. Sabiedrības darbības plānošanai Sabiedrības valde:
 - 9.1. nosaka mērķi un vērtības;
 - 9.2. apstiprina vadības dokumentus;
 - 9.3. nosaka sasniedzamos darbības rezultātus;
 - 9.4. nosaka nodarbinātajiem uzdevumus atbilstoši Sabiedrības vadības dokumentiem.
10. Kontroles vides izveidošanai Sabiedrības valde:
 - 10.1. nosaka Sabiedrības mērķiem un darbībai atbilstošu Sabiedrības struktūru;
 - 10.2. apstiprina struktūrvienību reglamentus un nodarbināto amatu aprakstus (minētie dokumenti regulāri tiek pārskatīti un, ja nepieciešams, aktualizēti);
 - 10.3. Sabiedrības iekšējos normatīvajos aktos nosaka loģiskā secībā, viegli pārskatāmu un kontrolējamu rīcības un atbildības deleģēšanu, nodrošinot lēmumu pieņemšanas efektivitāti;
 - 10.4. apstiprina un ievieš Sabiedrības personāla vadības politiku, kas nodrošina atbilstošu personālu Sabiedrības mērķu sasniegšanu;
 - 10.5. apstiprina Sabiedrības Darba kārtības noteikumus;
 - 10.6. apstiprina Sabiedrības ētikas prasības, kas ir saistošas Sabiedrības vadībai un darbiniekiem un nosaka to uzvedību un rīcību lēmumu pieņemšanā.
11. Risku noteikšanai, analīzei un novērtēšanai Sabiedrības valde:
 - 11.1. apzina iekšējos un ārējos riskus (avotus), kas var traucēt Sabiedrības mērķu sasniegšanu;
 - 11.2. novērtē riska rašanās varbūtība (risku lielums) un ietekmi uz mērķa sasniegšanu;
 - 11.3. apzina Sabiedrības pieņemamo risku līmeni, tos klasificējot no būtiskiem līdz maznozīmīgiem.
12. Kontroles pasākumu īstenošanai Sabiedrības valde:
 - 12.1. nosaka un ievieš tiesību deleģēšanas, lēmumu pārbaudes, saskaņošanas un apstiprināšanas procedūras;
 - 12.2. nodrošina materiālo un finanšu resursu aizsardzību;
 - 12.3. nosaka un ievieš pienākumu (atbildības) nošķiršanas, korupcijas un interešu konflikta novēršanas procedūras;

- 12.4. izveido sistēmu (kārtību) pārskatu sniegšanai par sasniegtajiem rezultātiem atbilstoši Sabiedrības vadības dokumentiem;
 - 12.5. veic darbinieku darba izpildes novērtēšana;
 - 12.6. nosaka un regulāri pārskata Sabiedrības galvenos procesus un jomas, kurās nepieciešama vienveidīga rīcība vienādos gadījumos, un noteikta iekšējā kārtība to īstenošanā;
 - 12.7. īsteno risku vadības pasākumus, lai samazinātu Sabiedrības būtiskākos iespējamos riskus un nodrošinātu Sabiedrības mērķa sasniegšanu;
 - 12.8. izstrādā un ievieš procedūras, kas nodrošina, ka grāmatvedības uzskaitē un cita informācija ir patiesa, salīdzināma, savlaicīga, nozīmīga, saprotama un pilnīga;
 - 12.9. izvēles kārtībā veic citus kontroles pasākumus, lai nodrošinātu finanšu un citu resursu efektīvu un lietderīgu izmantošanu, ievērojot labas pārvaldības principus.
13. Informācijas un saziņas nodrošināšanai Sabiedrības valde:
 - 13.1. nodrošina ka Sabiedrības nodarbinātie ir informēti par Sabiedrības mērķi, vadības dokumentiem, iekšējiem normatīvajiem aktiem un ētikas principiem;
 - 13.2. izveido iekšējās informācijas aprites un saziņas sistēmu, kas nodrošina visu līmeņu vadītājiem un darbiniekiem nepieciešamo informāciju, lai būtu iespējams efektīvi veikt uzdevumus un tikt sasniegti iestādes mērķi;
 - 13.3. ja nepieciešams, izstrādā procedūras, lai sniegtu informāciju sabiedrībai un nodrošinātu sabiedrības pārstāvju līdzdalību;
 - 13.4. izveido dokumentu aprites un uzglabāšanas sistēmu, lai Sabiedrība nodrošinātu atbilstošu, aktuālu, precīzu un pieejamu informāciju;
 - 13.5. izstrādā informācijas sistēmu drošības politiku, un nodrošina, ka nodarbinātie ar to ir iepazīstināti.
 14. Iekšējās kontroles sistēmas uzraudzības īstenošana:
 - 14.1. periodiska iekšējo kontroļu novērtēšana;
 - 14.2. izvēles kārtībā veiktās pārbaudes;
 - 14.3. informācijas sistēmā iestrādāti nepārtrauktās uzraudzības elementi;
 - 14.4. Sabiedrības darbības pārskatu vai rādītāju analīze, kas identificē iekšējās kontroles trūkumus, un trūkumu novēršana;
 - 14.5. Sabiedrības vides un pārraudzības funkciju efektivitātes pašnovērtējumi;
 - 14.6. ārējo revidentu un auditu rezultātu izvērtējumi.

III. Risku vadība

15. Iespējamo risku vadības procesa elementi:
 - 15.1. risku identificēšana;
 - 15.2. risku vērtēšana;
 - 15.3. lēmuma pieņemšana par tālāko rīcību;
 - 15.4. risku reģistrēšana;
 - 15.5. risku mazinošu pasākumu noteikšana;
 - 15.6. risku mazinošu pasākumu ieviešana;
 - 15.7. risku uzraudzība;
 - 15.8. risku atkārtota vērtēšana;
 - 15.9. saziņa un konsultācijas.
16. Risku identificēšana:
 - 16.1. risku identificēšanu Sabiedrība nodrošina, izmantojot aptaujas, vēsturisko notikumu analīzes un citas risku notikumu identificēšanas metodes (vadības viedoklis, pārskatot procesa norisi, analizējot pārbažu un iekšējo auditu datus, iepazīstoties ar ārējo auditu

- un citas kontroles ziņojumiem, caurskatot darbinieku problēmu ziņojumus un ierosinājumus, izvērtējot masu informācijas līdzekļos un interneta resursos pieejamo informāciju, izskatot fizisko un juridisko personu sūdzības), kā arī apzinot iespējamus iekšējos un ārējos riska avotus (1.pielikums);
- 16.2. risku identificēšanas procesā tiek iegūts viedoklis no Sabiedrības darbiniekiem;
 - 16.3. tiek ņemta vērā citu iestāžu sniegtā informācija par iespējamiem vai identificētajiem riskiem un nepieciešamības gadījumā tos iekļauj risku reģistrā;
 - 16.4. identificējot riskus, tiek noteikts riska īpašnieks un apzināti identificēto iespējamo risku notikumu esošās kontroles un to efektivitāte;
 - 16.5. Sabiedrības valde saņemto informāciju no darbiniekiem atkarībā no tās satura izvērtē individuāli, sadarbībā ar procesu īpašniekiem, un pieņem lēmumu par tālāko rīcību, tai skaitā par nepieciešamību iekļaut risku notikumu risku reģistrā.
17. Risku izvērtēšana:
- 17.1. identificētā iespējamā riska vērtējums tiek noteikts, novērtējot iespējamā riska iestāšanās varbūtību un ietekmi risku vērtēšanas brīdī, ņemot vērā ārējās un iekšējās vides faktorus, pieredzi, notikumus, kā arī esošās kontroles;
 - 17.2. iespējamā riska iestāšanās varbūtības līmeni nosaka, izmantojot riska iestāšanās varbūtības līmeņa skalu (2.pielikums);
 - 17.3. iespējamā riska ietekmes līmeni nosaka, izmantojot riska ietekmes līmeņa skalu (3.pielikums);
 - 17.4. pēc iespējamā riska iestāšanās varbūtības un iespējamā riska ietekmes novērtējuma, tiek noteikta iespējamā riska vērtība katram identificētajam riskam atbilstoši noteiktajai formulai (4.pielikums);
 - 17.5. ņemot vērā iespējamā riska vērtību tiek noteikta risku prioritāte, klasificējot riskus atbilstoši to negatīvai ietekmei uz Sabiedrības darbību kopumā un Sabiedrības mērķu sasniegšanu (5.pielikums).
- Riska prioritātes noteikšana ir vērsta uz Sabiedrības vadības tālākiem pasākumiem risku īstenošanas varbūtību un iespējamo negatīvo seku ietekmes mazināšanu vai novēršanu.
- Risku novērtējumu izmanto, nosakot Sabiedrības darbības efektivitāti, īstermiņā un ilgtermiņa veicamos pasākumus, procesā iesaistīto Sabiedrības valdes un darbinieku kompetences līmeni un kontroles procedūras.
- Visu iepriekš minēto risku vadības procesu realizēšanas rezultātā iegūto informāciju Sabiedrība iekļauj risku reģistrā (6.pielikums)

IV. Risku reģistra veidošana, procesu definēšana, uzraudzība un klasifikācija

18. Risku reģistra mērķis ir vienkāršot un padarīt efektīvāku iespējamo risku identificēšanas un novērtēšanas procesu, kā arī koncentrēt uzmanību tikai uz tiem procesiem, pakalpojumiem un risku avotiem, kuri visvairāk ietekmē Sabiedrības darbību kopumā un Sabiedrības mērķu sasniegšanu.
19. Risku vadības procesa uzraudzības mērķis ir nodrošināt risku vadības procesa nepārtrauktību.
20. Sabiedrība ne retāk kā reizi gadā pārskata procesu sarakstu, risku reģistru.
21. Risku vadības procesa īstenošanas un uzraudzības pasākumi ir Sabiedrības iespējamo risku, kā arī problēmu un dažādu situāciju izvērtēšana Sabiedrības valdes sēdēs, darbinieku sanāksmēs, kurās tiek izvērtētas esošās problēmas un situācijas un ar tām saistītie riski,

noteikta plānotā rīcība šo problēmu un situāciju risinājumiem un sniegta atgriezeniskā saite par paveikto. Šī informācija, ja tas nepieciešams tiek iekļauta iespējamo risku reģistrā.

22. Lai nodrošinātu vienotu Politikas prasību izpildi, nodarbināto labāku izpratnes līmeni, Sabiedrības valde kopā ar risku īpašniekiem izstrādā ar Politiku saistītus Sabiedrības iekšējos normatīvos aktus.
23. Procesu definēšana, uzraudzība un klasifikācija:
 - 23.1. Sabiedrībā tiek noteikti galvenie procesi un pakalpojumi, kuriem ir nozīme un ietekme uz Sabiedrības funkciju izpildi un izvirzīto mērķu sasniegšanu, un kuriem ir liela nozīme risku vadības procesā;
 - 23.2. katram procesam, pakalpojumam tiek noteikts procesa īpašnieks. Procesu īpašniekus nosaka valde atbilstoši Sabiedrības iekšējos normatīvajos aktos (amata apraksts, rīkojums u.c.) noteiktajam atbildību sadalījumam;

V. Kapitāla daļu turētājs un Sabiedrības valde

24. Kapitāldaļu turētājs Sabiedrības risku vadības politikas īstenošanai:
 - 24.1. apstiprina Sabiedrības risku vadības politiku;
 - 24.2. izvērtē Sabiedrības valdes ziņojumus par riskiem un risku vadības sistēmas darbības efektivitāti.
25. Sabiedrības valde Sabiedrības risku vadības politikas īstenošanai:
 - 25.1. nodrošina risku vadību Sabiedrībā un izveido risku vadības sistēmu, un nodrošina tās uzturēšanu;
 - 25.2. apstiprina iekšējos tiesību aktus, kas regulē risku vadību Sabiedrībā;
 - 25.3. nodrošina risku vadības politikas projekta un grozījumu izstrādi un virza to apstiprināšanai kapitāla daļu turētājam;
 - 25.4. sniedz kapitāla daļu turētājam priekšlikumus risku vadības sistēmas trūkumu novēršanai;
 - 25.4. apstiprina risku vadības ziņojumu un sniedz ziņojumu kapitāla daļu turētājam par risku vadību un risku vadības sistēmas darbības efektivitāti;
 - 25.5. apstiprina risku vadības plānu un nosaka īstenojamos risku mazinošos pasākumus un to termiņus, kā arī par to īstenošanu atbildīgo nodarbināto;
 - 25.6. identificē un apstiprina riskus, veic risku analīzi un novērtēšanu, risku uzraudzību, reģistrē riskus risku reģistrā elektroniskā formā;
 - 25.7. nodrošina, ka reizi gadā tiek identificēti aktuālie riski;
 - 25.8. uzrauga risku vadības pasākumu īstenošanu;
 - 25.9. risku reģistrā nosaka riska īpašniekus;
 - 25.10. pieņem lēmumu par reaģēšanas veidu uz risku iestāšanos.
26. Riska īpašnieks Sabiedrības risku vadības politikas īstenošanai:
 - 26.1. savas kompetences ietvaros identificē, formulē, apraksta un grupē riskus pēc noteiktām pazīmēm, un sniedz informāciju Sabiedrības valdei par riskiem un notikušajiem incidentiem;
 - 26.2. īsteno Sabiedrības valdes noteiktos risku mazinošos pasākumus;
 - 26.3. veic risku vērtēšanu kopā ar Sabiedrības valdi;
 - 26.4. sagatavo priekšlikumus risku mazināšanai;
 - 26.5. apzina, koordinē un uzrauga risku vadības aktivitātes atbildībā esošajās funkcijās;

- 26.6. savas kompetences ietvaros atbild par risku identificēšanu un analīzi, informācijas sniegšanu Sabiedrības valdei par riskiem, par riska iespējamību un notikušajiem incidentiem struktūrvienībā;
 - 26.7. uzrauga risku pasākumu īstenošanu atbildībā esošajās funkcijās;
 - 26.8. nodrošina risku kontroļu īstenošanu un risku mazinošo pasākumu apzināšanu, izvērtēšanu un ieviešanu.
27. Sabiedrības darbinieki Sabiedrības risku vadības politikas īstenošanai:
- 27.1. savas kompetences sniedz informāciju Sabiedrības valdei par iespējamiem riskiem un notikušajiem incidentiem;
 - 27.2. nekavējoties ziņo Sabiedrības valdei par jauna riska identificēšanu vai riska īstenošanos, par konstatētajiem trūkumiem risku kontrolēs vai risku vadības procesā.

VI. Noslēguma jautājumi

- 28. Politika stājas spēkā pēc tās apstiprināšanas Sabiedrības valdes sēdē un Sabiedrības dalībnieku sapulcē.

SIA "Viesītes transports" iespējamie iekšējie un ārējie riska avoti

Iespējamo risku avotu grupa	Iespējamā riska avots	Iespējamā riska apraksts
Iekšējie risku avoti	Ētikas prasību neievērošana attiecībā pret sabiedrības apmeklētājiem, klientiem un kolēģiem	Valsts amatpersonas/darbinieka uzvedība pretēji labas pārvaldības principiem, t.i. ignorējot atklātību, atbildību sabiedrības priekšā par sasniegto, pieļaujot neētisku rīcību, pieņemot netaisnīgus un nepārdomātus lēmumus.
	Uzvedības standartu un ētikas rīcības kritēriju ievērošanas nodrošināšana un ievērošanas prasību noteikšana amatpersonām (darbiniekiem)	Augstāka līmeņa darbinieku/valsts amatpersonu ietekme uz zemāka līmeņa darbiniekiem par sev vēlamā rezultāta/ lēmuma pieņemšanu. Nevēršanās pret sliktu darba rezultātu, gadījumos, kad atsevišķs darbinieks nepilda savas saistības vai tās pilda par labu kāda interesēm.
	Korupcijas un interešu konflikta riski	Sabiedrības valdes locekļu neētiska rīcība, atrašanās interešu konflikta situācijā, klientu, piegādātāju un sadarbības partneru krāpšanās un cita veida korumpēta rīcība
	Personāla atlase un cilvēku vadības standartu izstrāde	Interešu konflikts personāla atlasē, darba tiesisko attiecību pastāvēšanas laikā un izbeidzot darba tiesiskās attiecības. Nepietiekamas kvalifikācijas darbinieku pieņemšana darbā. Darba samaksas jautājumu izlemšana, neievērojot normatīvo aktu un sabiedrības darba samaksas noteikšanas noteikumus. Nevienlīdzīga attieksme lēmumu pieņemšanā attiecībā uz darbiniekiem vai pretendentiem uz amata vietu sabiedrībā. Padoto izmantošana personiskām vajadzībām. "Savējo" paaugstināšana amatā bez iekšējā konkursa.
	Rīcība ar sabiedrības mantu	Neatļauta rīcība ar Sabiedrības vai tai lietošanā nodotu mantu. Iespējama mantas izšķērdēšana, atsavināšana vai nodošana lietošanā bezatlīdzības vai par pazeminātu cenu, izmantošana personīgām vajadzībām, neracionāla izlietošana. Mantas zagšana, piesavināšanās.

Rīcība ar nekustamo īpašumu	Neatļauta rīcība ar Sabiedrības mantu. Iespējama nekustamā īpašuma izšķērdēšana, atsavināšana vai nodošana lietošanā bezatlīdzības vai par pazeminātu cenu, neracionāla izlietošana.
Finanšu līdzekļu izlietošana atbilstoši līdzekļu piešķiršanas mērķim	Neatļauta rīcība ar Sabiedrības finanšu līdzekļiem. Iespējama Sabiedrības līdzekļu izšķērdēšana, neracionāla izlietošana, piesavināšanās.
Iepirkuma procedūras	Iepirkuma līguma izpildi kontrolē tā pati persona, kas piedalījies pretendentu atlasē. Pretendenta kvalifikācijas prasību un tehnisko specifikāciju pielāgošana viena pretendenta vajadzībām (iespējām); Darbinieka/amatpersonas ietekmēšana nolūkā panākt personai labvēlīga lēmuma pieņemšanu. Ierobežotas pieejamības informācijas izpaušana (par citu pretendentu iesniegtajiem piedāvājumiem). Iepirkuma līgumā zemas vai vispār nav paredzētas sekas pretendentam par līguma neizpildi vai nepienācīgu izpildi, bet pasūtītājam par līguma izpildi noteiktas stingras sekas.
“Zemsliekšņa” iepirkuma procedūras	Prasību neizvirzīšana pretendentam. Darbinieka/ amatpersonas ietekmēšana nolūkā panākt personai labvēlīga lēmuma pieņemšanu. Vienlīdzīgas attieksmes principa neievērošana pret pretendentiem. Sabiedrības finanšu līdzekļu izšķērdēšana. Pārskatāmības trūkums.
Uzskaites iekārtu uzstādīšana, pārbaude un verifikācija	Tehniskajām prasībām neatbilstoša kontroles iekārtu uzstādīšana un izmantošana autotransporta līdzekļos. Kontroles uzskaites tehnisko līdzekļu neizmantošana. Autotransporta līdzekļu tehnisko kontroles līdzekļu pārbaūžu (stāvoklis, rādījumi u.c.) neveikšana. Iekārtu verifikācijas termiņa neievērošana.
Pamatlīdzekļu (Autotransporta līdzekļu) uzturēšana, atjaunošana, remonts, materiālo vērtību norakstīšana	Sabiedrības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšana, nepamatota norakstīšana. Kontroles trūkums par rīcību ar pamatlīdzekļiem, autotransporta remontam izmantojamiem līdzekļiem, degvielu./

	Tieša saskarsme ar sadarbības partneriem vai potenciālajiem līguma partneriem	Dāvanu pieņemšana no personām, kuru interesēs tiek pieņemti lēmumi. Kukuļa pieprasīšana, pieņemšana, starpniecība kukuļošā vai citu labumu pieņemšana. Nepamatota labvēlīga lēmuma pieņemšana vēlamajai personai. Ierobežotas pieejamības informācijas izpaušana - par citu personu iesniegtajiem piedāvājumiem.
	Atklātības par Sabiedrības darbību nodrošināšana	Kapitāla daļu turētāja pārstāvja, pakalpojuma saņēmēju un sabiedrības nepienācīga informēšana par sabiedrības sniegtajiem pakalpojumiem, iesniedzamajiem dokumentiem un dokumentu aprites kārtību. Personiskā ieinteresētība informācijas slēpšanā, savā vai citu personu labā. Darbinieku neinformēšana par Sabiedrībā notiekošajiem procesiem.
	Līgumu (vienošanos) slēgšana ar personām un līguma (vienošanos) saistību izpildes kontrole	Līguma noteikumu sagatavošana un noslēgšana par labu otrai līguma pusei. Kontroles trūkums par līguma saistību izpildi, kā rezultātā tiek saņemts līgumam neatbilstošas kvalitātes vai apjoma pakalpojums (prece). Otrai līguma pusei prasību neizvirzīšana garantijas laikā konstatēto trūkumu/defektu novēršanai.
	Informācijas apstrāde	Ierobežotas pieejamības informācijas (fiziskas personas datu, komercnoslēpuma, konfidenciālas informācijas, informācija, kas paredzēta sabiedrības iekšējai lietošanai) prettiesiska izpaušana, nodošana, pārsūtīšana, ievadīšana, reģistrēšana, nozaudēšana, kopēšana, dzēšana.
	Pretkorupcijas pasākumu plāna izpildes kontrole un aktualizēšana	Pretkorupcijas pasākuma plāna izpildes neievērošana. Kontroles neveikšana.
Ārējie risku avoti	Politiskie lēmumi	Valsts un pašvaldības politiski pieņemtie lēmumi ietekmē vai var ietekmēt Sabiedrības darbību.
	Tiesiskais regulējums	Grozījumi tiesiskajā regulējumā, kas nosaka Sabiedrības darbību.
	Ekonomika un finanses	Nepietiekami budžeta līdzekļi valstī, pašvaldībā, ekonomiskās situācijas lejupslīde, pakalpojuma saņēmēju zemā maksātspēja.

	Ētikas prasību neievērošana attiecībā pret Sabiedrību	Valsts amatpersonas uzvedība pretēji labas pārvaldības principiem, t.i. ignorējot atklātību, atbildību sabiedrības priekšā par sasniegto, pieļaujot neētisku rīcību, pieņemot netaisnīgus un nepārdomātus lēmumus.
--	---	--

Iespējamo riska iestāšanās varbūtības līmeņa skala SIA "Viesītes transports"

Iespējamā riska vērtība	Riska apraksts	Riska iespējamība
1	Ļoti zema	Iespējamā riska iestāšanās ir maz ticama un/ vai nav gadījumu, kad šis risks ir realizējies pēdējos 3 gados. Attiecīgā iespējamā riska realizācija faktiski būtu īpašs gadījums un/vai varētu pastāvēt tikai ārkārtas apstākļos.
2	Zema	Iespējamais risks var iestāties ļoti reti (reti), jo ir stabila situācija procesu (funkciju/uzdevumu) darbībā (izpildē). Iespējamā riska risināšanai nav nepieciešams izstrādāt īpašas procedūras un/ vai risks var realizēties reizi gadā.
3	Vidēja	Ir iespējama riska iestāšanās, jo risks var realizēties reizi pusgadā un/ vai ir bijušas vai arī pašlaik notiek mazākas būtiskas izmaiņas procesu (funkciju/uzdevumu) darbībā (izpildē), Sabiedrības vadībā vai tās resursos.
4	Augsta	Iespējamais risks var iestāties bieži, jo risks var realizēties reizi ceturksnī vai biežāk un/ vai ir bijušas izmaiņas procesu (funkciju/uzdevumu) darbībā (izpildē), Sabiedrības vadībā vai tās resursos.
5	Ļoti augsta	Iespējamais risks var iestāties ļoti bieži, lielākajā daļā gadījumu, risks var realizēties reizi mēnesī vai biežāk un/ vai pēdējā pusgada laikā risks ir realizējies vairākkārt un regulāri un/ vai bijušas būtiskas izmaiņas procesu (funkciju/uzdevumu) darbībā (izpildē), Sabiedrības vadībā vai tās resursos.

3.pielikums
SIA "Viesītes transports"
Risku pārvaldības un iekšējās kontroles politika

Iespējamo risku ietekmes līmeņa noteikšanas skala SIA "Viesītes transports"

Iespējamā riska vērtība	Riska apraksts	Riska iespējamība
1	Ļoti zema ietekme	Iespējamā riska ietekme ir nebūtiska, riska iestāšanās gadījumā faktiski netiek ietekmēta Sabiedrības darbība, turpmākie lēmumi un procesa gaita (gan laika, gan izmaksu ziņā). Piemēram, netiek ietekmēta Sabiedrības reputācija, funkciju/uzdevumu izpilde, budžets.
2	Zema ietekme	Iespējamais risks var ietekmēt turpmāko lēmumu pieņemšanu. Iespējamais risks var minimāli ietekmēt procesa (funkciju/uzdevumu) izpildes gaitu Sabiedrībā (gan laika, gan izmaksu ziņā). Iespējamam riskam ir neliela ietekme uz Sabiedrības reputāciju, tomēr kopumā tas neietekmē Sabiedrības darbību (funkciju/uzdevumu) izpildi. (Piemēram, īslaicīgi kavēta rēķinu izrakstīšana Sabiedrības klientiem)
3	Vidēja ietekme	Iespējamais risks kavē atsevišķu Sabiedrības pakalpojuma sniegšanu, cieš Sabiedrības reputācija pašvaldības novada teritorijā, taču tas netraucē pamatpakalpojuma sniegšanu vajadzīgajā apjomā. Iespējamais risks kavē atsevišķu Sabiedrības pakalpojuma sniegšanu, cieš Sabiedrības budžets viena mēneša ietvaros, taču tas netraucē pamatpakalpojuma sniegšanu vajadzīgajā apjomā. (Piemēram, nepamatota izvairīšanās no papildpakalpojumu sniegšanas, darbinieku konflikts ar Sabiedrības klientiem kuram tiek sniegts pakalpojums)
4	Augsta ietekme	Iespējamais risks ietekmē pamatpakalpojuma sniegšanu, lēmumu pieņemšanu, procesa gaitas (funkciju/uzdevumu) izpildi, cieš Sabiedrības reputācija Latvijas Republikas teritorijā. Iespējamais risks ietekmē pakalpojuma izmaksas, kā arī var ietekmēt Sabiedrības darbību (funkciju/uzdevumu) izpildi. Iespējamais risks būtiski ietekmē Sabiedrības darbību (funkciju/uzdevumu) izpildi kopumā, atsevišķu vai visu pamatpakalpojumu pārtraukšanu uz vienu vai vairākām dienām, rada Sabiedrībai finansiālus zaudējumus ceturkšņa ietvaros.
5	Ļoti augsta ietekme	Iespējamais risks apdraud Sabiedrības darbību, būtiski ietekmē ilglaicīgi spēju sasniegt Sabiedrības mērķus. (Piemēram, Sabiedrības maksātnespēja)

Iespējamo risku vērtības noteikšana SIA "Viesītes transports"

Risku vērtību nosaka, izmantojot šādu formulu $RV=V + I$, kur:

kur,

V – varbūtība;

I – ietekme;

RV – riska vērtība.

Riska ietekme	Riska varbūtība				
	1	2	3	4	5
5	A 6	A 7	A 8	LA 9	LA 10
4	V 5	V 6	A 7	A 8	LA 9
3	V 4	V 5	A 6	A 7	A 8
2	Z 2	Z 4	V 5	V 6	A 7
1	LZ2	Z 3	Z 4	V 5	V 6

Risku prioritāte SIA "Viesītes transports"

Ņemot vērā Riska vērtību tiek noteikta risku prioritāte, klasificējot riskus atbilstoši to negatīvai ietekmei uz Sabiedrības darbību kopumā un Sabiedrības mērķu sasniegšanu. Nosakot risku mazināšanas pasākumus, tiek noteikti kontroles pasākumu ieviešanas termiņi un atbildīgie par kontroles pasākuma izpildi.

Riska vērtība	Riska prioritāte	Riska vadības pasākumi
2	Ļoti zema	Riskus iekļauj Risku reģistrā vēsturiskās informācijas uzkrāšanas nodrošināšanai un uzraudzībai, tiek nodrošināta šo risku pārvērtēšana vienu reizi trīs gados. Mazsvarīgs risks ar ļoti zemu varbūtību un ļoti zemu ietekmi uz Sabiedrībai noteikto mērķu sasniegšanu, risks ir pieļaujams.
3 - 4	Zema	Riskus iekļauj risku reģistrā vēsturiskās informācijas uzkrāšanas nodrošināšanai un uzraudzībai, tiek nodrošināta šo risku pārvērtēšana vienu reizi trīs gados. Risks ar zemu prioritātes līmeni – risks ar zemu varbūtību un zemu ietekmi uz institūcijai noteikto mērķu sasniegšanu; Risks ir pieļaujams.
5 - 6	Vidēja	Risks ar vidēju prioritātes līmeni - risks ar iespējamu varbūtību un vidēju ietekmi uz Sabiedrībai noteikto mērķu, uzdevumu sasniegšanu. Risks ir gandrīz pieļaujams, nepieciešams noteikt to iestāšanās varbūtības un/vai ietekmes mazinošos kontroles pasākumus tuvākajā laikā.
6 – 8	Augsts	Risks ar augstu prioritātes līmeni – risks ar augstu varbūtību un augstu ietekmi uz Sabiedrībai noteikto mērķu, uzdevumu sasniegšanu. Risks nav pieļaujams. Sabiedrības valdei nepieciešama rīcība riska mazināšanai.
9 - 10	Ļoti augsts	Risks ar ļoti augstu prioritātes līmeni – risks ar ļoti augstu varbūtību un ļoti augstu ietekmi uz Sabiedrībai noteikto mērķu, uzdevumu sasniegšanu. Risks nav pieļaujams, nepieciešama nekavējoša rīcība riska mazināšanai. Sabiedrības valdei nekavējoties jāizvērtē iespēja pārtraukt risku izraisošo avotu un jāveic darbības, kas samazinātu riska vērtību.

APASTIPRINĀTS
 SIA "Viesītes transports"
 Valdes loceklis _____
 202__gada __ . _____

SIA "Viesītes transports" risku reģistrs

N.r. p.k	Process (veicamā funkcija/uzdevums), pakalpojums (riska avots)	Procesa īpašnieks	Riska notikums (risks)	Esošā situācija (kontrolē)	Kopējais novērtējums			Riska samazināšanas plāns/aktivitāte	Atbildīgais par riska novēršanu	Riska samazināšanas izpildes laiks	Rezultatīvais rādītājs
					Riska varbūtība	Riska ietekme	Riska vērtība				
1	2	3	4	5	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.